

Alla dessa charmörer

(Åke Heed)

De hade just satt sig till bords. Mitt på den vita duken stod ett brunglaserat Höganäskrus fyllt med livfulla, läckert röda tulpaner, inramade av levande ljus. Tallrikarna hade en elegant tunn, marinblå bård runt om och silverbesticken glänste.

”Mina bägge bästa pensionärs- och ungdomsvänner, nu ska vi som vanligt ha trevligt, prata, äta, dricka och må bra. Jag tänker servera ett vin från Rhonedalen, naturkorkat till och med, som jag hoppas ni ska bli förtjusta i: Côtes du Rhône Blanch” ...

De höjde leende sina vackra kristallglas. ”Skål och välkomna!”

”... Nå, vad tyckte ni om min nye franske kavaljer?” undrade Lotta nyfiket.

Inger snurrade vinet omsorgsfullt i munnen: ”Jag vill säga smakrikt med viss persika i tonen. Och fin ljusgul nyans. Du har verkligen höjt ribban, Lotta!” Och Anna satte upp tummen: ”Friskt och gott, tycker jag!”

Eftersom Inger hade börjat i en vincirkel kände Lotta ett visst tryck att sträcka sig längre än till boxviner och försjönk då och då i tidningens vintester. Inte lika passionerat som Inger, men ändå. Expediten hade rekommenderat kvällens vin som väl passande till hennes mat och dessutom prisvärt.

De tre träffades inte lika ofta som förr eftersom Lotta fått nytt jobb och flyttat ganska långt iväg, men halvårsträffen var helig. Den var en slags avstämning i livet; blev det som de trott och hoppats på eller hade besvikelser trängt sig emellan? Visst tilltog sjukdomspratet när de kommit upp i pensionärsåren, men det handlade ändå mest om trevligare ämnen. Någon hade varit på en fantastisk Vivaldi-konsert, en annan vandrat i skotska höglandet, den tredje njutit av en historisk roman från Västerbotten som de andra bara *måste* läsa.

”Varsågod och ta för er av min kycklingsallad som nästan bara består av nyttigheter: färska champinjoner, tomatklyftor, osttärningar, knaprig bacon, strimlad selleri och förstås grillade kycklingbitar. Vitlöksbröd och curry- och ädelostsås hör till. Hoppas det ska smaka!”

Inger lyfte sitt glas: ”Lotta, tack för en god sallad med sellerin som pricken över i:et, skål!”

”Så roligt att den smakade!” Lotta log med hela ansiktet. ”Jag ska också berätta det för min käre Kent eftersom han var inblandad i tillagningen. Han är ikväll hos nyopererade Lasse som mår bra av lite kompisstöd. Tänka sig att vi har varit gifta i trettio år och trivs lika bra. Till och med allt bättre! Men nu måste jag berätta något för er. Vi brukar mest prata om vad vi har gjort sen sist och våra planer framöver, men häromdagen råkade jag höra Sven-Ingvars på radion. Ni vet Sven-Erik Magnusson med sitt Värmlandsgång som alltid låg på Svensktoppen. Då slog det mig att de spelade hemma på utedansbanan på 60-talet. Vi har förstås pratat om dansbanan mer än en gång, vi höll ju till där varenda sommarlördag, men vi tillhörde knappast Sven-Ingvars mest trogna fans.”

”Såja, nu har jag också kopplat på pensionärsmindet”, suckade Inger. ”Jag kommer ihåg att Snoddas var där med sin landsplåga ’Flottarkärlek’ och publikrekordet rök all världens väg. Och Sven-Ingvars visst, vi som inte ens hade gått ut gymnasiet, unga och oförstörda! Det kom alltid folk inifrån stan också, skönt att där inte bara var vi lantisar.”

”Hur som helst”, fortsatte Lotta, ”när deras gamla hitlåt ’Fröken Fräken’ spelades på radion kunde jag se allt framför mig; bakom scenen, inne bland tallarna. Det här känner du förstås igen, Inger! Anna och jag fann dig tätt ihopflätad med en skinnpajstyp i utsvängda jeans och smetig frisy. Tacka oss för att du undkom den lömske bläckfisken!”

”Tacka och tacka ... pomada-ynglingen var förstås snygge-Thomas inifrån stan, bara en i raden av mina stiliga uppvaktare! Påminde inte han om en viss mister Elvis, eller? Visst

minns jag att han var het som en flammande lägereld och jag var väl inte helt utan glöd heller. Fast min käre Don Juan retirerade bort igenom tallskogen när ni kom gästade som två brådmogna storsysterar. Han kände sig säkert kränkt av sånt fjolleri så den passionen blev ett minne blott; het åtrå - flipp, släckt låga - flopp. Mitt lilla skogsäventyr har förstås dragits fram i ljuset redan för många år sedan, eller hur Lotta, men Sven-Ingvars är i alla fall kul att bli påmind om! Och att än en gång få mysa över att jag lyckades skrubba vita jeansen rena från tallkåda innan mamma hann upptäcka några spår.

”Men den där Elvis-kopian såg vi aldrig mera skymten av efter vår rådiga insats. Du vet mycket väl att Anna och jag blev jätteoroliga när ni försvann från dansbanan och tiden bara gick. Han var både äldre och från stan så han visste säkert hur en slipsten skulle dras med en blåögd flicka från landet, det var rena barnarovet, ha, ha! Men hör ni, var inte blygsamma utan fyll på era tallrikar så korkar jag upp en ny flaska Blanch.”

De tre väninnorna hade växt upp i samma lilla samhälle, fast endast Anna var kvar. Inger bodde inne i stan ett par mil därifrån, medan Lotta flyttat femton mil bort för ett nytt jobb. De hade förstås fått olika slags liv med yrkesarbeten, familj och barn. Skilsmässokris och till och med en make som förolyckats i bilolycka hade inträffat. Men livet lyckades ändå räta upp sig på något sätt igen, tack och lov, och trots alla förändringar fortsatte de att träffas några gånger om året och ringde däremellan. Det fanns alltid att prata om, blev aldrig tomt.

”Vi som sällan pratar tonårsminnen, vilken tillfällighet i kväll”, harklade sig Inger. ”Säkert har även denna historia avhandlats nån gång i forntiden, men det är ändå lite kul nostalgi. För min del var det teven jag knäppte på en kulan eftermiddag i brist på annat och hamnade i en gammal svartvit svensk film. Rakt in i vårt eget sextiotal med snäva, kortkorta kjolar som slutade på halva låret, tuperat hår och Hep Stars’ gamla goding ”Cadillac” i bakgrunden. Jag blev sittande framför rutan och såg på nytt de gamla raggårken med all skinande krom och jättefenor därbak. Ni kommer säkert ihåg att vi brukade kasta trånande blickar när amerikanerna kom mullrande inifrån stan och stannade framför kiosken. Men Lotta, du kastade inte bara trånsjuka blickar, du kastade in hela dig. ’Ska bara provsitta skinnsätet, är väl inget att hetsa upp sig över’, kaxade du. Leffe, i sin tuffa, svarta skinnväst och uppåtkammade brylcreemesvåg, var din store favorit. Efter några stadsturer i hans rosa, öppna Cadillac och vårt hot om att skvallra för din mamma, insåg du ändå till slut att Leffes plan inte bara var att köra dig på sightseeing i det oändliga och nöja sig med oskyldiga små pussar och kramar.”

”Ok, Inger, jag är er evigt tacksam för att jag kom så lindrigt undan. Kanske hade jag annars innehaft byrekordet som tidernas yngste mamma, vem vet? Och jag imponeras av din timing att just nu lyckas pricka in en sådan favorit i repris. Men visst var jag ändå lite kär i Leffe, det måste jag erkänna, inte bara i hans tjugiga Cadillac ...”

Skrattet från de tre vännerna fyllde upp rummet från golv till tak.

Vinflaskan och glasen följde med bort till den mera bekväma soffgruppen. Lotta ordnade med kaffe och serverade hembakad mazarinkaka, alltmedan väninnorna imponerades av hennes nya mörkblå, storblommiga soffmatta. Lotta hade alltid varit intresserad av heminredning. Det fanns inte många dussinsaker i hennes hem utan mest hantverk och exklusiv design. Hon klädde sig också smakfullt. Håret hade blivit gråsprängt, silverfärgat, men ännu tjockt och vackert. Naturligtvis hade rynkor letat sig in även i hennes ansikte, men hon hade åldrats med behag, skulle man kunna säga.

”Vilken god mazarinkaka du bakat, Lotta, med härligt frisk citronsmak!” Anna lät nästan lyrisk. Under kaffet övergick de till att uppdatera sina aktuella hälsolägen, plus några andras.

Visst hände det mera i den här åldern. Lotta hade jobbat som sjuksköterska och kunde ofta ge en del förklaringar och tips. Efter en stund tyckte dock Anna det var dags att byta ämne:

”Kära väninnor, imponerande hur ni ikväll har lyckats damma av våra gamla eskapader. Och då kan ju jag inte vara sämre utan måste dra fram ett gammalt, ska vi kalla det, olyckstillbud. Ni kommer ihåg att vi ofta åkte in till stan och dansade i Folkets Park när vi fått körkort. En sån lördag satt vi och småpratade om allt mellan himmel och jord, säkert väntande på att bli uppbyggda av ´den rätte`. Plötsligt stod han där, mitt framför oss, lång och snygg i mörk kostym och slips, vänd emot mig. Märk väl, emot mig, för ni har kanske förträngt just detta faktum. Nåväl, han bugade lätt och förde mig elegant arm i arm ut på dansgolvet. Detta minns jag extra noga eftersom kavaljererna brukade vara rätt runda under fötterna innan de ens vågade tänka tanken på att bjuda upp. Han dansade mycket bra! Vi flöt fram över golvet och rundade de andra paren. Dans efter dans. Fast så hände något förfärligt när vi buggade som bäst; han snubblade och föll och hamnade på rygg i sin fina, mörka kostym, mitt bland alla dansparen. Jag kan nästan ännu känna hur heta mina kinder var!”

”Ja, ja, Anna, den här historien har du berättat några gånger förut, det måste ha blivit ett riktigt kärlekstrauma för dig!

”Några gånger, har jag verkligen det? Hur som helst, han låg där och folk stannade upp runtomkring. Fast de såg inte särskilt medlidande ut, tvärtom, och några skrattade till och med. När han kom upp på benen igen var kostymen inte särskilt fräsch längre och han röt ilsket åt mig: ´Vad gjorde du människa, satte du krokben för mig! Kan du inte hålla reda på dina fötter får du dansa med nån som är lika klumpig som du!´ Sen vände han tvärt på klacken, banade sig väg ut och försvann. För gott! Och där stod jag med hängande armar och kände mig dum som en gås. Det var verkligen ett trist sätt att bli lämnad på och till på köpet av en sån snygging och sköndansare!”

Lotta vände sig leende mot Inger och fick ett minst lika brett leende tillbaka.

”Inger och jag buggade ju med varandra och stötte på er ute på dansgolvet.”

”Jag vet. Men han dansade verkligen som en hel gud!”

”Visst var det väl ändå komiskt att en liten tuva kunde stjälpa ett så stort lass. Jag tycker vi på nytt ska applådera din lilla nätta skospets, Inger, vilken precision!”

”Kul, jättekul ...”

”Men kära Anna, vi har förklarat för länge sen, det är väl inget att sura över nu. Håll med om att det är vänners självklara plikt att ställa upp när faran är som störst. Medan ni klängde på varann ute på dansgolvet kom ju tjejen från bordet intill och viskade i mitt öra att din danscharmör slagit hennes tjejkompis. Rejält också! Vem kunde trott det om en sån stilig kavaljer? Och du var på väg att dansa rakt in i den farliga kärleksfällan!”

”Jag är inte sur, men ni berättade inget för mig förrän efter flera dagar ...”

”Vi ansåg faran över efter hans nesliga utskällning av dig inför alla och vi ville inte sänka dig ännu mera den kvällen. Hade han kommit efter dig igen skulle vi förstås berättat direkt. Men nu föreslår jag att våra tre ungdomscharmörer faller i evig glömska i något väl förborgat arkiv och att vi istället ägnar oss åt en verklig gentleman, vår buteljerade fransman. Och vi ska väl ändå hinna med lite passionerat pensionärsprat också, eller hur? Santé!”
